BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

WARSZAWA





PRZEGLĄD MIESIĘCZNY

NR. 3 MARZEC 1930 ROK V.

POŁOŻENIE GOSPODARCZE W LUTYM 1930 R.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Luty, będący przejściowym miesiącem między okresem zimowym i sezonem wiosennym, przyniósł dalsze osłabienie wytwórczości i obrotów, co spowodowało pewne upłynnienie rynku pieniężnego. Wskutek bowiem zastoju w obrotach handlowych podaż pierwszorzędnego materjału wekslowego zmalała, co ułatwiało jego lokatę po niezmienionej stopie procentowej. Pozatem jednak panująca od dłuższego czasu ciasnota gotówkowa w niczem nie zelżała. Trudne położenie na rynku pieniężnym znajduje odbicie w zastoju obrotów giełdowych, które w porównaniu ze styczniem wykazały spadek.

Trwające napięcie rynku pieniężnego w poważnym stopniu było wynikiem dalszego zaostrzenia się sytuacji finansowej rolnictwa, którego zapotrzebowanie kredytowe, wskutek dalszego spadku cen oraz zmniejszenia się obrotów ziemiopłodami, jeszcze się zwiększyło, tem bardziej, że dzięki korzystnym warunkom atmosferycznym wiosenne prace rolne rozpoczęły się w b. r. znacznie wcześniej niż zazwyczaj.

W produkcji górniczo-hutniczej nastąpiło pewne pogorszenie w przemyśle węglowym, który wskutek spadku zbytu w kraju i zagranicą zmuszony był zaprowadzić dalsze ograniczenia wydobycia. Z powodu braku dostatecznych zamówień zmniejszyła się również wytwórczość hut żelaznych. Zbyt przetworów naftowych, jak zwykle w tym czasie, nieco osłabł, wydobycie ropy naftowej pozostało bez większych zmian.

Trudności zbytu przemysłu przetwórczego występowały nadal silnie szczególnie w przemyśle włókienniczym. Tak samo przemysł metalowo-maszynowy w związku z zastojem w sprzedaży zaprowadził dalsze ograniczenia ruchu fabryk. W obrotach drzewem nadal panował dotkliwy zastój, przy dalszej zniżce cen materjałów tartych na rynku krajowym. W przemyśle spożywczym nastąpił spadek sprzedaży cukru na rynku wewnętrznym, eksport cukru był natomiast znacznie większy niż przed rokiem.

Obroty w handlu wewnętrznym naogół utrzymały się na niskim poziomie z poprzednich miesięcy, a położenie kupiectwa wskutek pogarszających się płatności było nadal niepomyślne. W obrotach zagranicznych nastąpiło w lutym znaczniejsze zmniejszenie wartości przywozu, wskutek czego nadwyżka wywozu wzrosła do przeszło 36 milj. zł.

Położenie na rynku pracy zaostrzyło się w dalszym ciągu. Prócz znacznej liczby robotników, zatrudnionych tylko przez kilka dni w tygodniu, stan zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w ciągu miesiąca przeszło o 30 tys. osób.

RYNEK PIENIĘŻNY

Pieniądz i kredyt. — Zwiększenie płynności gotówkowej międzynarodowych rynków pieniężnych poczyniło w miesiącu sprawozdawczym dalsze postępy. W związku z tem szereg banków emisyjnych obniżył stopę dyskontową, a mianowicie: Bank Angielski z 4½% na 4% (6. III), Bank Holenderski z 4% na 3½% (6. III), Bank Duński z 5% na 4½% (6. III), Bank Szwecji z 4½% na 4% (6. III) i Bank Rzeszy z 6% na 5½% (7. III).

Pod wpływem tej zniżki stóp procentowych na rynkach międzynarodowych Bank Polski postanowił w dn. 13 marca b. r. dalsze obniżenie stopy dyskontowej z 8% na 7% oraz stopy zastawowej z 9% do 8%. Powyższa decyzja Banku Polskiego co do obniżenia stopy dyskontowej wywołana została również w pewnej mierze dalszem zwiększeniem płynności pieniądza na rynku krajowym oraz brakiem pierwszorzędnego materjału dyskontowego. Ta poprawa na rynku pieniężnym wywołana została jednak nie zwiększoną podażą pieniądza, lecz zmniejszeniem obrotów gospodarczych oraz daleko posuniętą ostrożnością przy udzielaniu nowych kredytów. W związku z tem można zauważyć dalsze obostrzenie wymagań stawianych przyjmowanym do dyskonta wekslom, czego odbiciem jest spadek protestów, występujący na rynku prywatnym. W Banku Polskim odsetek weksli zaprotestowanych obniżył się w lutym z 6,12% na 5,92%. Na skutek wyżej wspomnianych obostrzeń lokowanie drugorzędnych weksli napotyka coraz większe trudności.

Sytuacja rynku pieniężnego w poszczególnych okręgach gospodarczych w porównaniu z miesiącami poprzedniemi nie wykazała w lutym większych zmian. W okręgach przemysłowych, w związku ze spadkiem obrotów, zaznaczyło się dalsze lekkie polepszenie płynności, podczas gdy w okręgach rolniczych napór na rynek kredytowy ze strony rolnictwa pozostaje nadal bardzo silny, wypłacalność zaś zła.

Tak więc w okręgu katowickim płynność pieniądza była stosunkowo duża, ilość protestów spadła, rezerwy banków wzrosły, co stoi w związku z brakiem dobrego materjału wekslowego oraz wstrzemięźliwą polityką instytucyj finansowych. Na rynku łódzkim sytuacja pozostaje nadal trudną. Pierwszorzędny materjał wekslowy, którego odczuwa się silny brak, przyjmowany jest chętnie po 1,2 — 1,3% mies., podczas gdy za gorszy płaci się 1,6 — 1,75% mies.

Pewne odprężenie gotówkowe dało się zaobserwować w lutym w Krakowie. W Poznaniu, Bydgoszczy i Wilnie położenie rynku pieniężnego nie wykazuje żadnej zmiany na lepsze. W Łucku, Równem, Tarnowie i Stanisławowie zapotrzebowanie kredytu ze strony rolnictwa jeszcze się wzmogło.

Sytuacja Banku Polskiego, pomimo ogólnego naprężenia na rynku pieniężnym, pozostaje nadal pomyślna. Zapasy kruszcowo - walutowe spadły w ciągu dwóch pierwszych dekad lutego z 1.072,7 do 1.056,9 milj. zł., podnosząc się następnie na ultimo miesiąca do 1.061,5 milj. zł. (wobec 1.166,5 na 28. II. 1929 r.), waluty i dewizy zaś nie zaliczone na pokrycie wykazały spadek 0,9 milj. zł., tylko, obniżając się z 101,3 do 100,4 milj. zł. (wobec 153,6 milj. zł. na 28. II. 1929 r.). Portfel wekslowy wykazywał przez cały luty spadek, który uległ jednak pod koniec miesiąca pewnemu zwolnieniu, obniżając się z 684,4 milj. zł. do 668,4 milj. zł. (wobec 660,2 milj. zł. na 28. II. 1929 r.). Pożyczki zastawowe uległy nieznacznemu tylko zmniejszeniu o 0,8 milj. zł., obniżając się z 71,1 do 70,3 milj. zł. (wobec 84,5 na 28. II. 1929 r.). Po stronie biernej bilansu natomiast zaznaczyły się silniejsze wahania. Natychmiast płatne zobowiązania, po silnym wzroście w ciągu dwóch pierwszych dekad lutego, spadły w ostatniej dekadzie miesiąca o 96,6 milj. zł. do 456,4 milj. zł., utrzymując się jednak na poziomie wyższym niż w końcu stycznia, gdy wynosiły 453,8 milj. zł. (28. II. 1929 r. — 593,5 milj. zł.). Obieg banknotów natomiast po spadku w ciągu pierwszych dwóch dekad wzrósł w trzeciej o 116,5 milj. zł., osiągając 1.281,7 milj. zł. wobec 1.246,7 milj. zł. na koniec stycznia (28. II. 1929 r. — 1.248,8 milj. zł.). Stosunek zapasów kruszcowo - dewizowych do sumy natychmiast płatnych zobowiązań obniżył się w lutym z 63,1% do 61,06% (28. II. 1929 r. — 63.32%).

Sytuacja banków prywatnych pozostawała nadal, wobec wielkiej ostrożności przy udzielaniu nowych kredytów, zadawalająca. Wkłady bankowe wzrosły w styczniu o 36 milj. zł. i w lutym wykazały nadal tendencję do wzrostu. Wzrost ten występuje przeważnie w grupie wkładów terminowych, podczas gdy wkłady à vista naogół obniżyły się. Wkłady oszczędnościowe wykazują w lutym dość znaczny wzrost. Tak więc w P. K. O. wzrosły one ze 180 milj. zł. na koniec stycznia do przeszło 190 milj. zł. na koniec lutego, czyli o 10 milj. zł. W kasach komunalnych zobserwowano również w lutym dość znaczny wzrost wkładów.

Banki państwowe (Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny) wypłaciły w lutym pożyczek długoterminowych w listach zastawnych i obligacjach na 12,7 milj. zł., z czego na P. Bank Rolny przypada 4,5 milj. zł., na Bank Gospodarstwa Krajowego zaś 8,2 milj. zł. wobec 6,6 milj. zł. w styczniu b. r.

Dewizy. — Obroty dewizami na giełdzie warszawskiej wykazały w lutym dość silne osłabienie, obniżając się do 38,8 milj. zł. wobec 50,3 milj. zł. w styczniu, były jednak o blisko 9% większe niż w lutym ub. r., gdy wynosiły 34,6 milj. zł. Kursy dewiz na giełdzie wykazywały w lutym, a zwłasz-

cza w drugiej połowie tego miesiąca, dość silne wahania. Pod wpływem zniżki stopy procentowej na rynku nowojorskim nastąpiło dalsze zmniejszenie rozpiętości między kursem czeku a kabla na New York, która to rozpiętość wynosi obecnie 1,7 grosza.

Tranzakcje banknotami na giełdzie zlekka się zwiększyły, wynosząc 1,7 milj. zł. wobec 1,5 milj. zł. w styczniu. Pod wpływem zwiększonego zapotrzebowania na banknoty dolarowe, występującego zwykle w okresie przedświątecznym w związku ze zwiększonemi przekazami z Ameryki, kurs tych banknotów zlekka się wzmocnił, osiągając 8.875 wobec 8.86 na początku miesiąca.

Papiery wartościowe. — Na giełdzie papierów wartościowych w Warszawie dał się zaobserwować w lutym pewien spadek obrotów. Obroty akcjami wykazały co prawda lekki wzrost, podnosząc się z 2.490 w styczniu do 2.517 tys. zł. w lutym (wobec 3.123 tys. zł. w lutym 1929 r.), w grupie papierów lokacyjnych natomiast nastąpił spadek obrotów z 8,7 milj. zł. w styczniu do 6,4 milj. zł. w lutym (wobec 6,7 milj. zł. w lutym ub. r.).

Wśród papierów wartościowych najbardziej poszukiwane były nadal pożyczki premjowe. 5% pożyczka dolarowa, w związku z przypadającem dnia 1 marca losowaniem, zyskała znów kilka punktów, podnosząc się z 73,75 — 73,50 na początku miesiąca do 78,50 — 79,75 w ostatnim dniu lutego. 4% pożyczka inwestycyjna zyskała również w lutym blisko 7 punktów, osiągając na koniec miesiąca kurs 130. Pośród innych pożyczek państwowych wymienić należy 5% pożyczkę konwersyjną, która zyskała 2 zł. oraz 5% konwersyjną pożyczkę kolejową, która podniosła się w ciągu lutego o 3,50 zł. Natomiast 7% pożyczka stabilizacyjna oraz 6% pożyczka dolarowa straciły w lutym po parę punktów.

Listy zastawne i obligacje banków państwowych utrzymały swój kurs bez zmian: 94 za 8% i 83,25 za 7% listy i obligacje. 4½% listy zastawne ziemskie po przejściowej zwyżce w połowie miesiąca do 53 obniżyły się w końcu lutego do 51,50, utrzymując się jednak na poziomie wyższym o 1,50 zł. niż w końcu stycznia. Zwyżkowały również kursy 5% listów zastawnych m. Warszawy (z 54 do 55,75), 8% listów zastawnych m. Łodzi (z 62,75 do 65,50) oraz 8% listów zastawnych m. Warszawy (z 71 do 74,50).

Na rynku papierów dywidendowych największem zainteresowaniem cieszyła się jak zwykle grupa akcyj bankowych, w której najważniejszą pozycję stanowią akcje Banku Polskiego. Kurs tych akcyj po spadku w połowie miesiąca, w związku z wypłatą 20% dywidendy, do poziomu 160 uległ następnie zwyżce o 6 zł., obniżając się jednak na koniec miesiąca do 164,50. Inne banki, a w szczególności Bank Dyskontowy i Bank Zachodni, poprawiły zlekka swe kursy w lutym. Poza bankowemi stosunkowo największe obroty przypadają na grupę akcyj metalowych. Najwięcej obracano w tej grupie Starachowicami, które jednak, po przejściowej zwyżce do 22,50, spadły na koniec miesiąca do 20,25. Pozostałe akcje z tej grupy, za wyjątkiem Modrzejowa, nie utrzymały poziomu z końca stycznia, tracąc po parę punktów. W innych działach obroty były minimalne przy tendencji raczej zniżkowej.

Certyfikaty Gdańskiego Monopolu Tytoniowego podniosły się przy małych obrotach z 274,15 do 282,80 za 100 guldenów.

Na giełdzie poznańskiej pod wpływem ciasnoty gotówkowej nastąpiło zwiększenie podaży materjału akcyjnego, co spowodowało dalszą zniżkę kursów przedewszystkiem w grupie akcyj przemysłowych. Tak więc Unja spadła z 90 do 65, Dr. Roman May, pomimo uchwalenia dywidendy 9 zł. od akcji 50-złotowej, spadł do 60, Cegielski z 42 do 40.

W grupie akcyj bankowych sytuacja przedstawiała się pomyślniej. Bank Polski podniósł się ze 158 na początku lutego do 163 — 164, stabilizując się następnie na poziomie 161. Bank Związku Spółek Zarobkowych zyskał parę punktów, podnosząc się z 78,50 na 80.

Dział papierów procentowych cieszył się natomiast większem zainteresowaniem. Poszukiwane były pożyczki państwowe, które zwyżkowały o kilka punktów. Silną tendencję miały również wszystkie papiery Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, za wyjątkiem 6% listów żytnich, które spadły z 20,25 do 18.

Na giełdzie krakowskiej panował kompletny zastój. Trochę większem zainteresowaniem cieszyły się tylko pożyczki premjowe w związku ze zbliżającemi się terminami losowań.

Na giełdzie lwowskiej dało się zauważyć wzmożenie ruchu. Szczególnie papiery państwowe były w poszukiwaniu, co wywołało wzrost kursów w drugiej połowie miesiąca. O ile chodzi o akcje, tranzakcje ograniczały się do nielicznych walorów bankowych i przemysłowych.

Budżet Państwa. — Dochody budżetowe Państwa w lutym osiągnęły 237,2 milj. zł., były zatem o 12 blisko milj. zł. mniejsze niż w miesiącu poprzednim. Spadek ten został wywołany zmniejszeniem wpływów danin publicznych o 31,7 milj. zł., ceł o 4,4 milj. zł., monopoli o 4,4 milj. zł. i przedsiębiorstw państwowych o 2 milj. zł. Inne dochody natomiast wzrosły o 27,9 milj. zł. Wydatki Państwa zmniejszyły się również w lutym o 20 milj. zł., obniżając się do 222,2 milj. zł. Wskutek tego obniżenia wydatków nadwyżka dochodów wzrosła do 15 milj. zł., czyli o 7 milj. zł. więcej niż w styczniu b. r.

W ogólnej sumie wpływy budżetowe 11 pierwszych miesięcy bieżącego roku budżetowego 1929/30

osiągnęły 1.238,0 milj. zł., były więc o 34,6 milj. zł. wyższe niż w tym samym okresie 1928/29 roku. Ponieważ jednak wydatki wzrosły w tymże okresie o 146,8 milj. zł. do sumy 2.689,6 milj. zł., nadwyżka budżetowa spadła z 199,4 milj. zł. do 59,4 milj. zł.

ROLNICTWO

Trwająca od dłuższego czasu depresja na rynku zbożowym uległa w lutym pogłębieniu na skutek dalszego spadku cen do poziomu od dawna nienotowanego. Wobec tego ogólna sytuacja rolnictwa nie wykazała żadnej poprawy, jego trudności finansowe raczej się wzmogły, siła zaś nabywcza ludności wiejskiej uległa dalszemu skurczeniu.

W związku z rozpoczęciem robót wiosennych zapotrzebowanie kredytu ze strony rolnictwa znacznie się wzmogło.

Ziemiopłody. — *Zboża.* — Na międzynarodowych rynkach zbożowych ceny wykazywały w lutym dalszą zniżkę przy dość niejednolitej tendencji. Ceny pszenicy na rynkach zamorskich po przejściowem wzmocnieniu w początkach miesiąca spadały do końca lutego, uzyskując lekką poprawę dopiero w pierwszych dniach marca. Pomimo oficjalnego stwierdzenia, że urodzaj w Argentynie wypadł prawie o połowę gorzej niż w roku poprzednim, tendencja na rynkach światowych pozostaje niewyjaśniona, co w pewnej mierze przypisać należy dobremu stanowi ozimin w Europie.

Na rynkach europejskich ceny zbóż po zniżce na początku miesiąca uległy dość znacznym wahaniom, wykazując jednak pod koniec lutego pewną tendencję do stabilizacji.

Na giełdach polskich spadek cen, aczkolwiek powolniejszy niż w styczniu, trwał jednak w dalszym ciągu. Po zawarciu umowy zbożowej polsko-niemieckiej ceny żyta, pomimo stabilizacji cen tego zboża w Niemczech w drugiej połowie lutego, uległy dalszej zniżce, co przypisać należy przesyceniu rynków eksportowych, które czynią obecnie minimalne tylko zakupy.

Zbyt zbóż na rynku wewnętrznym był nadal bardzo utrudniony zarówno wobec braku nabywców, jak i zniżki cen, które w miejscowościach bardziej oddalonych od głównych ośrodków zbytu utrzymują się znacznie poniżej notowań giełdowych.

Wywóz zbóż wzrósł w styczniu w porównaniu z poprzednim miesiącem, osiągając za pierwsze półrocze b. r. gospodarczego następujące cyfry (w tonnach):

	Sierpień — Styczeń			
	Przywóz		Wywóz	
	1929/30	1928/29	1929/30	1928/29
Pszenica	8.959	48.731	4.927	956
Żyto	583	17.249	171.003	4.112
Jęczmień	78	1.504	160.598	91.977
Owies	2.093	11.046	33.527	1.500
Mąka pszenna . .	990	565	2.146	74
„ żytnia . .	—	—	2.437	1.874

Prowadzone od dłuższego czasu rokowania pomiędzy Polską a Niemcami w sprawie uregulowania eksportu żyta doprowadziły w dniu 18 lutego do podpisania umowy. Porozumienie przewiduje utworzenie mieszanej spółki handlowej, za pośrednictwem której ma się odbywać eksport żyta z obu krajów. Udział Polski na okres do 1 lipca b. r. ustalony został na 40%, udział Niemiec na 60% ogólnego eksportu.

Pragnąc przyjść z pomocą rolnictwu Komitet Ekonomiczny Ministrów przyjął na posiedzeniu z dn. 27/28 lutego przedstawiony przez Ministra Rolnictwa „plan doraźnej pomocy dla rolnictwa". Plan ten przewiduje wydanie około 50 zarządzeń z dziedziny polityki zbożowej, kredytu rolniczego, spraw podatkowych, ubezpieczeń, polityki celnej i taryfowej, których celem ma być natychmiastowe ulżenie położeniu rolnictwa.

Stan zasiewów ozimych w Polsce przedstawia się w b. r. znacznie pomyślniej niż w roku ub. Ogólna powierzchnia zasiewów ozimych według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego wykazuje wzrost o 0,8%. Dla poszczególnych zbóż powierzchnia uprawy przedstawia się jak następuje (1929 = 100): pszenica 102,6, żyto 100,6 i jęczmień 99,7.

Rośliny strączkowe. — Ceny roślin strączkowych uległy w lutym dalszemu obniżeniu. Wywóz grochu i fasoli osiągnął w styczniu 3.641 i 1.942 tonny, czyli znacznie mniej niż w grudniu 1929 r. i styczniu 1929 r., przyczem zniżka ta dotknęła w pierwszym rzędzie wywóz fasoli. Uzyskane w eksporcie ceny były również mniej korzystne niż poprzednio.

Inwentarz żywy. — Przebieg targów bydła w Polsce był w lutym spokojny przy spędach nieco większych niż w poprzednim miesiącu. Ceny wykazały dalsze osłabienie.

Wywóz bydła, idący przedewszystkiem do Czechosłowacji, zwiększył się, osiągając w styczniu 5.333 szt. wartości 2.649 tys. zł. wobec 2.454 szt. wartości 1.343 tys. zł. przeciętnie miesięcznie w roku ub. i 3.308 szt. w całym roku 1928.

Na rynku trzody nastąpiło pewne ożywienie, którego skutkiem było lekkie wzmocnienie cen. Dowozy trzody polskiej na rynki zagraniczne były naogół większe niż w miesiącu poprzednim. Na rynku wiedeńskim za wyjątkiem trzeciego tygodnia lutego, gdy spadły one do 5 tys. szt., dowozy utrzymały się na wysokim poziomie powyżej 6 tys. szt. Na rynku praskim wykazywały dowo-

ry dość silne wahania w granicach od 6 do 8 tys. szt. w tygodniu. Ceny zarówno na rynku wiedeńskim jak i praskim wykazywały tendencję niejednolitą, obniżając się nieco ku końcowi miesiąca.

Wywóz nierogacizny w styczniu b. r. zmniejszył się do 46.966 szt. wartości 9.290 tys. zł. wobec 91.210 szt. wartości 15.020 tys. zł. w odpowiednim miesiącu 1929 r. Z porównania tych cyfr wynika jednak, że ceny eksportowe nierogacizny w ciągu ostatniego roku uległy dość znacznej poprawie.

Masło i jaja. — Wobec wzrastającej stale produkcji jaj oraz trudności zbytu położenie na krajowym rynku jajczarskim uległo ponownemu pogorszeniu przy silnym spadku cen, który występował zwłaszcza na początku marca.

Na rynkach światowych panowała również tendencja zniżkowa. Nadzieje na stabilizację cen w połowie miesiąca zawiodły wobec wzrastającej podaży przy jednoczesnem zmniejszeniu zapotrzebowania. Ceny jaj polskich zagranicą kształtują się niekorzystnie, wywóz jaj uległ za wyjątkiem Austrji silnej zniżce. Dostawy jaj polskich na rynek francuski uległy w lutym pod wpływem niekorzystnej konjunktury prawie zupełnemu wstrzymaniu.

Wywóz jaj w styczniu wykazał w porównaniu z grudniem spadek blisko o połowę, osiągając 963 tonny wartości 2.908 tys. zł., był jednak wyższy niż w styczniu roku ub., kiedy wynosił tylko 666 tonn wartości 2.331 tys. zł.

Na zagranicznych rynkach masła po przejściowej poprawie na początku miesiąca zaznaczył się ponowny spadek cen, który doprowadził w końcu lutego do zupełnej stagnacji obrotów.

Na rynku krajowym sytuacja pozostaje niepomyślna wobec zwiększonej podaży masła, zwłaszcza gorszych gatunków, oraz braku zbytu zarówno w kraju jak i zagranicą.

Wywóz masła zmniejszył się w styczniu w porównaniu z miesiącem poprzednim, osiągając 780 tonn wartości 4.344 tys. zł. wobec 876 tonn wartości 5.574 tys. zł. w styczniu 1929 r.

GÓRNICTWO

Węgiel. — W następstwie tegorocznej łagodnej zimy w Europie środkowej i północnej zapotrzebowanie węgla na cele opałowe w krajach europejskich już w lutym wykazało spadek bardzo znaczny. Wskutek tego współzawodnictwo między węglem angielskim, niemieckim i polskim o zaopatrywanie krajów północnej i zachodniej Europy znacznie się zaostrzyło. Szczególnie eksporterzy angielscy, pod wpływem zmniejszającego się zbytu na rynku wewnętrznym, rozwinęli bardzo intensywną akcję eksportową, m. in. do krajów skandynawskich i bałtyckich, gdzie w styczniu i lutym zdołali sobie zabezpieczyć znaczne dostawy. Eksport węgla angielskiego do tych krajów w styczniu b. r. wzrósł w porównaniu z grudniem ub. r. o przeszło 100 tys. tonn, przy wzroście ogólnej sumy wywozu o przeszło pół miljona tonn czyli o 10%, zaś o 1,02 milj. tonn względnie 23% w porównaniu ze styczniem 1929 r.

Powyższe przyczyny spowodowały w lutym pogorszenie się położenia górnictwa węglowego w Polsce. Sytuację naszego przemysłu węglowego utrudnia w dodatku niepomyślny stan zatrudnienia przemysłu, wskutek czego zbyt przemysłowych gatunków węgla doznał dalszego osłabienia. Podczas gdy w styczniu znaczniejsze ograniczenie sprzedaży dotknęło jedynie rynek polski, a eksport obniżył się tylko o 67 tys. tonn, w lutym nastąpił prócz dalszego zmniejszenia zbytu w kraju również spadek eksportu węgla we wszystkich kierunkach, wynoszący w ogólnej sumie przeszło 25% wywozu z poprzedniego miesiąca. Wskutek tego wydobycie węgla zmniejszyło się o przeszło 800 tys. tonn czyli o 27 tys. tonn na dzień roboczy. W 24 dniach pracy w lutym wydobyto w całem państwie w przybliżeniu 3 milj. tonn, czyli o przeszło 21% mniej niż w poprzednim miesiącu, zaś prawie o 10% mniej niż w lutym 1929 r., który to miesiąc przypada już na okres utrudnień atmosferycznych i niepomyślnych warunków wysyłki węgla w czasie nadzwyczaj ostrej zimy zeszłorocznej. Pomimo, że kopalnie starały się ograniczać wytwórczość, głównie zapomocą wprowadzenia licznych świętówek, zapasy węgla na zwałach wzrosły o przeszło ¼ milj. tonn, w przybliżeniu do 1.820 tys. tonn i były na koniec lutego b. r. prawie o 90% większe niż przed rokiem.

Ogólny zbyt węgla w lutym, wynoszący podług tymczasowych danych 2.287 tys. tonn, obniżył się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 642 tys. tonn, zaś w stosunku do lutego ub. r. był o 551 tys. tonn mniejszy. Sprzedaż w kraju spadła o dalsze 343 tys. tonn do 1.420 tys. tonn, t. j. o 729 tys. tonn, czyli prawie o 34% poniżej wysyłki krajowej z lutego 1929 r. Spadek eksportu wynosi przeszło 25% wywozu w styczniu, jak wynika z poniższego zestawienia wysyłki węgla na poszczególne rynki (w tys. tonn; za luty 1930 r. dane tymczasowe):

	II.1930	I.1930	II.1929
zbyt ogólny	2.287	2.929	2.838
z tego: zbyt w kraju	1.420	1.763	2.149
eksport	867	1.166	689
w tem: Szwecja	175	235	71
Danja	124	172	49
Norwegja	80	89	29
Finlandja	2	5	2
Łotwa	55	72	23
pozostałe kraje północne	9	17	6
Gdańsk i węgiel okrętowy	49	75	56
Austrja	140	183	250

	II 1930	I.1930	II.1929
Węgry	18	36	49
Czechosłowacja .	60	66	87
Francja	57	120	24
Włochy	61	45	15
inne kraje . . .	37	51	28

Szczególnie silnie obniżył się wywóz do państw skandynawskich i bałtyckich, w porównaniu ze styczniem b. r. o 171 tys. tonn, czyli o przeszło 25%. W tym samym stopniu zmniejszył się eksport do krajów Europy środkowej, głównie do Austrji i Węgier. Do trzech państw sukcesyjnych wywieziono w lutym razem tylko 218 tys. tonn, czyli o 67 tys. tonn mniej niż w styczniu b. r. Jedynie wysyłka do Włoch zwiększyła się o 16 tys. tonn do 61 tys. tonn, podczas gdy wywóz do Francji zmniejszył się więcej niż o połowę, ze 120 tys. tonn w styczniu do 57 tys. tonn w lutym.

W związku ze spadkiem eksportu węgla drogą morską przeładunek węgla w portach polskich obniżył się w porównaniu ze styczniem o 184 tys. tonn do 621 tys. tonn, z której to sumy na Gdańsk przypada 403 tys. tonn, na Gdynię 218 tys. tonn.

Również sprzedaż *koksu* zarówno na cele opałowe jak i dla przemysłu zmniejszyła się, powodując spadek wytwórczości koksowni ze 175 tys. tonn w styczniu w przybliżeniu do 160 tys. tonn w miesiącu sprawozdawczym.

Nafta. — Produkcja ropy naftowej w Polsce w styczniu 1930 r. wynosiła 55,8 tys. tonn, czyli o 700 tonn więcej niż w poprzednim miesiącu. Nieznaczne zwiększenie wydobycia nastąpiło w okręgach Jasło i Drohobycz, jak wynika z następujących liczb urobku ropy w poszczególnych miesiącach (w tysiącach tonn):

	I.1930	XII.1929	I.1929
Jasło	6,4	6,2	6,1
Drohobycz . .	45,4	44,8	48,0
Stanisławów. .	4,0	4,1	3,6
Razem .	55,8	55,1	57,7

Cena ropy wykazuje od stycznia pewną stabilizację i wynosiła w lutym, podobnie jak w poprzednim miesiącu, przeciętnie 2,15 $ za 100 kg. ropy marki borysławskiej. Tak samo cena gazu ziemnego utrzymała się bez zmian na poziomie 5,25 groszy za 1 m^3. W Zagłębiu Borysławskiem dowiercono dwa nowe znaczniejsze otwory gazowe z ogólną produkcją prawie 50 m^3 na minutę. Wytwórczość gazoliny, podobnie jak w styczniu, wynosiła w lutym prawie 3 tys. tonn, przy nieco wyższych cenach tego produktu ($ 78 — 78,5 za 1.000 kg.).

Przeróbka ropy w rafinerjach była w styczniu nieco mniejsza, wskutek czego ilość wytworzonych produktów naftowych w tym miesiącu obniżyła się o 1,7 tys. tonn do 45,8 tys. tonn. Zaopatrzenie rafineryj w surowiec w lutym pogorszyło się, wskutek czego również ruch w zakładach przetwórczych osłabł w dalszym ciągu.

Ogólny zbyt przetworów w styczniu b. r. w sumie 57,1 tys. tonn obniżył się w porównaniu z grudniem ub. r. przeszło o 4 tys. tonn. Był jednak znacznie większy niż bieżąca wytwórczość rafineryj, wskutek czego zapasy przetworów w rafinerjach na koniec stycznia b. r. zmniejszyły się do 188,1 tys. tonn, wobec 196,7 tys. tonn zapasów przed miesiącem oraz 227,9 tys. tonn w końcu stycznia 1929 r. W sprzedaży krajowej zbyt nafty, odpowiednio do pory roku, był mniejszy. Pod wpływem dalszego spadku zatrudnienia w przemyśle przetwórczym osłabło w dalszym ciągu zapotrzebowanie olejów smarowych. Sprzedaż benzyny natomiast, dzięki korzystnym dla ruchu samochodowego warunkom atmosferycznym, była nadal zadawalająca.

Stosunkowo pomyślna sytuacja w eksporcie utrzymała się również w lutym. Pomimo spadku cen ropy na rynku amerykańskim, przekraczającego dla niektórych gatunków surowca 20% i słabszej tendencji dla benzyny i nafty w Ameryce, ceny przetworów naftowych na rynkach eksportowych zostały naogół utrzymane. Przemysł naftowy polski zdołał ilości przeznaczone na eksport umieścić zagranicą bez większych trudności. W dalszym ciągu największym odbiorcą naszych wytworów naftowych jest Czechosłowacja, gdzie wywozimy przeważnie benzynę surową i naftę. Znaczne ilości idą również na eksport via Gdańsk, a poza tem do Szwajcarji i Austrji. Asfalt polski, podobnie jak w roku poprzednim, znajduje zbyt głównie w Niemczech. Wśród nowych większych transakcyj eksportowych w lutym zanotować należy dostawę partji 5 tys. tonn olejów smarowych do Belgji, przyczem podobne zakupy przewidziane są również na okres letni.

Sole potasowe. — W lutym nastąpiło dalsze sezonowe zwiększenie wysyłki soli potasowych na potrzeby rolnictwa krajowego, w porównaniu z poprzednim miesiącem w przybliżeniu o 6 tys. tonn do prawie 35 tys. tonn. Niewielkie ilości kainitu wysyłano nadal do Czechosłowacji.

Ponieważ zbyt nawozów w kraju, ze względu na trudną sytuację rolników, w bieżącym roku zapowiada się niezbyt pomyślnie, polski przemysł potasowy dąży do zwiększenia eksportu, m. in. do państw skandynawskich i Anglji oraz Czechosłowacji. Ostatnio zawarto umowę w sprawie eksportu kainitu do Rumunji. Równocześnie jednak przemysł potasowy francusko-niemiecki rozpoczął żywą akcję w celu wzmożenia swego zbytu na rynku polskim, udzielając na bieżący sezon specjalną bonifikatę ceny dla odbiorców polskich, równającą się stawkom celnym przy imporcie soli potasowych z zagranicy bez pozwolenia przywozowego Ministerstwa Rolnictwa.

HUTNICTWO

Żelazo i stal. — W lutym nastąpił dalszy spadek wytwórczości hut żelaznych, spowodowany zastojem w sprzedaży żelaza na rynku krajowym. Wprawdzie zamówienia rządowe zwiększyły się o 7 tys. tonn, zakupy prywatne jednak były o prawie 10 tys. tonn mniejsze, wskutek czego w lutym suma dostaw przydzielona hutom przez Syndykat, w porównaniu z poprzednim miesiącem, obniżyła się o 3 tys. tonn do przeszło 27 tys. tonn. Spadek prywatnych zamówień żelaza przypada na metalowy przemysł przetwórczy, który pod wpływem dalszych ograniczeń wytwórczości zredukował w lutym swoje zakupy prawie o 10 tys. tonn.

Ponieważ również w eksporcie nie zawarto większych tranzakcyj na dostawy wyrobów hutniczych, produkcja hut po przejściowej poprawie w styczniu, obniżyła się w lutym ponownie, w dziale surówki o 16%, w dziale stali surowej o 4%. Tylko walcownie zwiększyły swoją wytwórczość o 0,5 tys. tonn, jak wynika z następujących danych o wysokości produkcji w poszczególnych grupach wyrobów (za luty 1930 r. dane tymczasowe):

w tys. tonn	Surówki	Stali	Wyrobów walcownian.
przec. mies. 1913 r. . . .	85,9	138,4	99,9
w lutym 1929 r.	48,6	118,5	72,6
w grudniu 1929 r.	46,1	84,4	63,6
w styczniu 1930 r.	50,7	106,0	76,4
w lutym 1930 r.	42,5	101,6	76,9
w % przec. mies. 1913 r.			
w lutym 1929 r.	56,5	85,6	72,7
w grudniu 1929 r.	53,7	60,9	63,7
w styczniu 1930 r.	59,1	76,6	76,5
w lutym 1930 r.	49,5	73,4	77,0

Eksport wyrobów hutnictwa żelaznego w styczniu b. r. obniżył się w porównaniu z poprzednim miesiącem o przeszło 6 tys. tonn, do 29,5 tys. tonn. W dalszym ciągu na wywóz składają się przeważnie dostawy do Rosji na poczet zawartych w końcu ubiegłego i na początku b. r. tranzakcyj. W ostatnich tygodniach otrzymały huty nowe zamówienia materjałów kolejowych dla kolei jugosłowiańskich. Pogorszył się natomiast wywóz do Rumunji oraz krajów północnych, jak Litwy, Estonji, Norwegji, Szwecji, gdzie eksportujemy niewielkie ilości wytworów walcownianych.

Cynk i ołów. — Nadmierna podaż cynku i ołowiu na rynkach europejskich spowodowała w lutym oraz w pierwszym tygodniu marca dalszy bardzo dotkliwy spadek cen tych metali. Za tonnę cynku notowano w Londynie w dniu 7 marca £ 17.15 wobec £ 19.18 w ostatnim dniu stycznia. W ten sposób cena cynku w Europie spadła znacznie poniżej poziomu przedwojennego. Jeszcze większe straty poniósł ołów, którego cena w ciągu okresu sprawozdawczego obniżyła się o £ 3¼, podług giełdy londyńskiej z £ 21.15 w końcu stycznia do £ 18.10 w dniu 7 marca.

Pomimo tak znacznego pogorszenia się cen wytwórczość hutnictwa polskiego w lutym utrzymała się mniej więcej na poziomie z poprzedniego miesiąca. Podług tymczasowych danych huty nasze w lutym wytworzyły 14 tys. tonn cynku.

PRZEMYSŁ

Przemysł włókienniczy. — *Łódź.* — W czasach normalnej konjunktury luty przypada na okres wzmożonej produkcji i ożywionej sprzedaży hurtowej letnich wyrobów włókienniczych. W b. r. jednak dopiero w drugiej połowie lutego nastąpiło niewielkie zwiększenie obrotów i to prawie wyłącznie tylko w dziale wyrobów bawełnianych, wskutek czego ciężka sytuacja w przemyśle włókienniczym nie doznała żadnego odprężenia. Ilość upadłości i nadzorów sądowych była nadal wielka, a trudności płatnicze dotknęły ostatnio kilka większych przedsiębiorstw.

Wobec wielkich zapasów w fabrykach stan zatrudnienia tkackiego przemysłu bawełnianego był nadal niski. Podobnie jak w poprzednim miesiącu prawie 80% robotników pracowało tylko 4 i 3 dni w tygodniu. Ze względu na zastój na rynku przędzy również przędzalnie bawełny zaprowadziły w drugiej połowie miesiąca dalsze ograniczenia wytwórczości, do 80% normalnego 46-godzinnego tygodnia pracy przy jednej zmianie. Według danych Związku Przemysłu Włókienniczego w większych fabrykach wyrobów bawełnianych pracowano dni w tygodniu:

	10—16.II. 1930		13—19.I. 1930		11—17.II. 1929	
dni	robotn.	% rob.	robotn.	% rob.	robotn.	% rob
6	4.327	8,5	5.665	10,9	43.890	66,7
5	6.765	13,2	5.803	11,2	9.982	15,2
4	22.715	44,5	21.041	40,5	11.643	17,7
3—2	17.240	33,8	19.403	37,4	314	0,4
razem .	51.047	100,0	51.912	100.0	65.829	100,0

Zainteresowanie artykułami letniemi i całorocznemi ze strony odbiorców było większe niż w poprzednim miesiącu, nie spowodowało to jednak poważniejszego wzmożenia obrotów ze względu na brak środków obrotowych u kupców-hurtowników oraz konieczność ostrzejszego różniczkowania odbiorców co do ich pewności kredytowej. Ceny wyrobów miały naogół tendencję zniżkową, a niektóre firmy obniżyły cenniki o kilka procent.

Dotkliwy zastój panował również w sprzedaży wyrobów wełnianych, gdyż nieliczni kupcy, którzy przybywają do Łodzi, proponują tak liberalne warunki pokrycia, że przemysł, nie dysponujący odpowiedniemi kapitałami obrotowemi i podobnie jak w branży bawełnianej zmuszony stosować bardzo ostrożną politykę kredytową wobec odbiorców, nie może przyjąć oferowanych warunków. Przy nielicznych tranzakcjach, jakie zawarto, ce-

ny i warunki zapłaty pozostały bez zmiany. Stan uruchomienia zakładów był słabszy niż w poprzednim miesiącu, wykazując w stosunku do lutego 1929 r. pogorszenie bardzo znaczne. W fabrykach zrzeszonych w Związku Przemysłu Włókienniczego pracowało według ilości dni w tygodniu:

	10—16.II. 1930		13—19.I. 1930		11—17.II. 1929	
dni	robotn.	% rob.	robotn.	% rob.	robotn.	% rob.
6	2.703	18,2	5.357	34,3	11.221	56,3
5	4.644	31,3	4.149	26,6	2.415	12,1
4	4.469	30,1	2.628	16,9	3.620	18,2
3—2	3.039	20,4	3.465	22.2	2.659	13,4
razem .	14.855	100,0	15.599	100,0	19.915	100,0

W przemyśle wyrobów *dzianych* tegoroczna produkcja wyrobów letnich została w stosunku do ub. r. obniżona, gdyż stan zamówień znacznie zmalał. W handlu pozostały większe remanenty towarów zimowych, wskutek czego kupcy nie pokrywają całkowicie dotychczasowych zobowiązań, żądają prolongat lub zwracają częściowo pobrany w sezonie zimowym towar. Ceny wyrobów są niższe niż w roku poprzednim, pokrycie wekslowe dochodzi do 6 miesięcy.

Fabryki *pończosznicze* są wprawdzie normalnie zatrudnione, jednak wobec braku dostatecznych zamówień pracują częściowo na skład. Ceny pończoch zostały obniżone. Sprzedaż odbywa się przeważnie na weksle z terminem do 6 miesięcy. Przy tranzakcjach gotówkowych skonto wynosi 10—15%.

Bielsko. — Trzytygodniowy strajk pracowników tkackich opóźnił wykończenie towaru letniego na rynek wewnętrzny. Wskutek tego sprzedaż tkanin z fabryk na potrzeby krajowe rozpoczęła się dopiero w końcu lutego. W związku z ostrożnością w udzielaniu kredytu oraz niechęcią zawierania nowych stosunków handlowych, cechującą podobnie jak w Łodzi również tranzakcje w Bielsku, obroty nie przybrały dotąd większych rozmiarów i sezon sprzedaży przeciągnie się prawdopodobnie aż do kwietnia. Ogólna produkcja jest więcej niż o 25% mniejsza od zeszłorocznej. Ceny wyrobów, mimo spadku cen wełny surowej oraz przędzy czesankowej w ostatnim czasie, naogół obniżone nie zostały, gdyż obecna produkcja letnia pochodzi z wełny, zakupionej po poprzednich droższych cenach. Tańszy koszt surowca uwzględniają natomiast już kalkulacje wyrobów zimowych.

Niepomyślny stan zamówień w przemyśle *jutowym* powoduje dalsze osłabienie ruchu fabryk i ograniczenie załogi robotniczej.

W przemyśle *konfekcyjnym* sezon letni rozpoczął się przy znacznie mniejszych obrotach tak w dziale odzieży jak i bielizny. Warunki płatności uległy dalszemu pogorszeniu.

Podobnie dla fabryk *kapeluszy* sezon bieżący zapowiada się niezbyt pomyślnie. W eksporcie stożków do kapeluszy, wskutek wzmożonej konkurencji głównie włoskiej, nastąpiła silna zniżka cen.

Białystok. — Zatrudnienie fabryk białostockich, prócz nieznacznego przejściowego zwiększenia wytwórczości w niektórych przędzalniach oraz uruchomienia nieco większej ilości wrzecion w tkalniach, nie wykazało w stosunku do stycznia większej poprawy. W dalszym ciągu sprzedaży na rynek wewnętrzny prawie nie było.

W końcu lutego, na wzór łódzkiego syndykatu przędzalń bawełnianych, 40 firm włókienniczych białostockich podpisało umowę w sprawie unormowania rozmiarów wytwórczości. Podobnie jak w Łodzi, do końca 1930 r. praca w przędzalniach odbywać się będzie tylko 8 godzin dziennie. To samo ograniczenie czasu pracy nałożone zostało na tkalnie, prócz tkalni zarobkowych. Jako zabezpieczenie porozumienia wszyscy kontrahenci złożyli kaucje w wekslach kaucyjnych w wysokości 5.000 zł. od jednego zespołu maszyn.

Eksport wyrobów włókienniczych z Polski w lutym był nadal mniej pomyślny niż przed rokiem. Z okręgu łódzkiego wywieziono podług tymczasowych danych 394 tys. kg. towarów za 3.764 tys. zł. wobec 3.490 tys. zł. w styczniu b. r. oraz 3.153 tys. zł. w lutym 1929 r. W porównaniu z lutym ub. r. wywóz wprawdzie się zwiększył, obejmował jednak w znacznej części materjały gatunkowo gorsze i tańszą przędzę wigonjową. W eksporcie tkanin wełnianych z Bielska prócz dalszego spadku cen nastąpiło również zmniejszenie ilości wywozu, wskutek czego wartość wywiezionych materjałów wynosiła tylko 1,4 milj. zł. Również wywóz wyrobów białostockich na Daleki Wschód, wskutek spadku cen srebra oraz w związku z niepokojami politycznemi w Chinach, zapowiada się jak dotąd niezbyt pomyślnie.

Przemysł metalowo - maszynowy. — Położenie tego przemysłu, wskutek niedostatecznego wciąż zbytu, nie było pomyślne, a nawet w porównaniu ze styczniem b. r. doznało pewnego pogorszenia. Wyrazem tego były dalsze redukcje robotników. Położenie finansowe poszczególnych branż było ciężkie.

Zastój w przemyśle przetwórczym odbił się ujemnie na produkcji maszyn dla przemysłu włókienniczego, który z braku zamówień krajowych pracuje wyłącznie na zagranicę, jak również na produkcji motorów i urządzeń elektrycznych i maszyn rolniczych. W fabrykach wag stan zatrudnienia utrzymał się na poziomie zeszłego miesiąca. Fabryki obrabiarek pracują przeważnie na skład. Zmniejszenie produkcji nastąpiło również w dziale fabrykacji śrub i nitów, w fabrykach łóżek i mebli stalowych. Znaczna redukcja zatrudnienia nastąpiła w zakładach produkujących gwoździe i drut. Najkorzystniej stosunkowo kształtowało się położenie cynkowni blachy.

Położenie przemysłu odlewniczego, tak jak w miesiącach ostatnich, nadal nie było korzystne.

Stan zatrudnienia na poziomie miesiąca ubiegłego utrzymał się jedynie w dziale rur lanych o dużej średnicy.

Przemysł drzewny. — Miesiąc luty, który co roku jest dla przemysłu tartacznego końcem martwego sezonu, w roku obecnym nie przyniósł wyjaśnienia sytuacji. Wobec bowiem znacznych zapasów tartaki w dalszym ciągu wstrzymują ruch, tak, że w niektórych okręgach znaczna część zakładów jest unieruchomiona. Trudność zbytu spowodowała dalszą zniżkę cen materjałów gotowych, gdyż wobec konieczności uzyskania gotówki tartaki dokonywują sprzedaży po każdej cenie. Zadawalający zbyt w kraju miała jedynie papierówka oraz drzewo osikowe. Budulec oraz kopalniaki miały zbyt ograniczony przy zniżkowej tendencji cen. Pod wpływem niekorzystnej sytuacji rynkowej zakupy drzewa z lasów były małe.

Warunki zbytu dla drzewa polskiego na rynkach międzynarodowych, w porównaniu z miesiącem ubiegłym, nie wykazują większych zmian. Położenie na rynku niemieckim nadal nie było pomyślne. Rynek angielski zaś, opanowany przez drzewo rosyjskie, dąży do wyeliminowania zakupów drewna sowieckiego z wolnej ręki, a utworzenia centralnej instytucji zakupów drewna rosyjskiego.

W przemyśle mebli giętych, tak jak w miesiącu ubiegłym, napływ zamówień był nadal niedostateczny. Przemysł wikliniarski, wskutek mniejszego zbytu zagranicę, pracował w konjunkturze nieco gorszej niż w styczniu.

Przemysł papierniczy. — Położenie tej gałęzi produkcji w porównaniu z miesiącem ubiegłym nie wykazuje polepszenia. Zapasy w fabrykach i u hurtowników są bardzo duże, mimo to dwie tylko fabryki zmniejszyły swą produkcję. Najgorzej kształtuje się zbyt papieru pakowego oraz papierów drzewnych. Pewną poprawę natomiast wykazuje zbyt papierów bezdrzewnych. Ceny w styczniu i lutym pozostały niezmienione na poziomie ostatniego cennika z roku ubiegłego.

Przemysł przetworów ziemniaczanych. — *Mąka ziemniaczana.* — Wzrastająca konkurencja rosyjskiej mąki ziemniaczanej, która w znacznych ilościach ukazała się na rynku angielskim i niemieckim, była powodem dalszego spadku cen do 11.25 — 11.50 fl. hol. fob Amsterdam (na koniec stycznia), co pociągnęło za sobą dalszą zniżkę cen w Polsce. Nienotowane od kilkunastu lat tak niskie ceny są dla producentów i rolników nierentowne, to też tak w Holandji jak i w Niemczech zamierza się znacznie zredukować produkcję w bieżącej kampanji wiosennej.

Płatki ziemniaczane. — Eksport płatków ziemniaczanych w czasie kampanji jesiennej był mniejszy niż w roku poprzednim, ceny bowiem, wskutek zniżkowej tendencji na paszę w Niemczech i Szwajcarji, są dla naszego wywozu niekorzystne.

Cukrownictwo. — Zbyt cukru w kraju w okresie sprawozdawczym wynosił 23.262 tonny wobec 26.508 tonn w miesiącu poprzednim oraz 26.233 tonn w lutym ub. r., zmniejszył się więc w porównaniu z rokiem ubiegłym o 8%. Eksport cukru w okresie sprawozdawczym wynosił 26.944 tonny wobec 38.806 tonn w styczniu. W porównaniu z lutym ub. r. eksport wzrósł prawie dziewięciokrotnie. Sytuacja na rynkach międzynarodowych, wskutek niskich cen cukru, jest dla naszego eksportu w dalszym ciągu niekorzystna.

Garbarstwo. — Stan zatrudnienia tego przemysłu uległ w porównaniu z miesiącem poprzednim dalszemu zmniejszeniu. Położenie finansowe garbarń nadal nie jest pomyślne. Najlepiej stosunkowo przedstawia się sytuacja zakładów średnich, gdy zakłady duże w dalszym ciągu pracują na rachunek obcy. Ceny surowca, po chwilowej stabilizacji w styczniu b. r. — zniżkowały. Tendencję zniżkową miały również skóry gotowe średniej jakości. Mocniejszą tendencję, dzięki większemu popytowi, miały skóry twarde. Warunki płatności przedstawiają się nieco lepiej w okręgu białostockim, gdzie wskutek polepszenia się materjału wekslowego, spowodowanego większą kontrolą, nastąpiła pewna poprawa wypłacalności. Naogół jednak warunki pokrycia są dla garbarń nadal uciążliwe, gdyż obecnie uzyskanie gotówki nawet przy 10—15% skoncie jest bardzo trudne.

Przemysł chemiczny. — Produkcja Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie wynosiła w lutym 6.210 tys. kg. azotniaku wobec 11.553 tys. kg. w miesiącu poprzednim. Cena gotówkowa azotniaku została podniesiona, wynosiła bowiem 1,80 zł. za kg. % N. wobec 1,76 zł. w styczniu, kredytowa 1,92 zł. wobec 1.91 zł. w styczniu za kg. % N. Sprzedaż produktów azotowych w porównaniu z miesiącem ubiegłym, w którym osiągnęła 6.310 tys. zł., zwiększyła się w lutym do 6.798 tys. zł. Uruchomiona w końcu ub. r. Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Mościcach w okresie styczeń i luty wyprodukowała 7.458 tonn nitrofosu, którego w powyższym czasie sprzedano 2.278 tonn. Pozatem wytworzono znaczne ilości azotanu i siarkanu amonowego. Sytuacja na rynku nawozów sztucznych kształtuje się w dalszym ciągu niepomyślnie i mimo zwiększenia się w lutym sprzedaży nawozów azotowych, ogólny zbyt nawozów w tym sezonie będzie o wiele mniejszy, ni ż wroku ubiegłym. Chcąc jednak przyjść z pomocą rolnictwu, obydwie fabryki związków azotowych przystąpiły do sprzedaży nitrofosu na bezprocentowy kredyt do końca października b. r. po cenie 402 zł. za tonnę. Zapoczątkowany w miesiącu ubiegłym eksport azotniaku osiągnął w lutym 1.400 tonn.

W przemyśle *produktów węglopochodnych*, mimo zbliżającego się sezonu wiosennego, wobec ogólnej niepomyślnej sytuacji gospodarczej, większych transakcyj dotąd nie zawierano. Dotyczy to przedewszystkiem smoły preparowanej i paku dla wyrobu tektur smołowcowych oraz smoły do budowy dróg. Zadawalający zbyt miał natomiast pak do wyrobu brykietów węglowych. Sprzedaż olejów smołowcowych, w związku z dotychczas małem zapotrzebowaniem zakładów impregnacyjnych, była nieznaczna. W dziale produktów dalej uszlachetnionych, wobec rozpoczęcia się sezonu, zwiększył się zbyt naftalinu czystego. Zadawalająco kształtowała się sprzedaż fenolu oraz żywic kumaronowych. Niedostateczny zbyt miały zasady pirydonowe. W zakresie produktów benzolowych popyt na produkty benzolowe czyste dla dalszej przeróbki utrzymał się w dotychczasowych rozmiarach. Sytuacja rynkowa dla siarczanu amonu, podobnież jak i dla innych nawozów sztucznych, poprawy nie wykazuje.

Przemysł mineralny. — Wobec niezbyt pomyślnych widoków na tegoroczny sezon budowlany, zakłady ceramiczne tylko w ograniczonych rozmiarach przystąpiły do prac przygotowawczych do przyszłej produkcji. Popyt na cegłę nadal był bardzo mały, gdyż poza niewielkiemi pracami wewnętrznemi około wykańczania budynków podciągniętych pod dach w roku poprzednim, większych inwestycyj nie rozpoczęto. Niedostatecznym również był zbyt dachówki, gdyż poza małym ruchem budowlanym odczuwa się w tej branży znaczną konkurencję innych materjałów do krycia dachów. Przemysł cementowy w lutym, jak zwykle w sezonie martwym, pracował przeważnie na skład, przy znacznie zredukowanym stanie zatrudnienia. Sytuacja w hutach szklanych wskutek niedostatecznego zbytu nadal kształtuje się niekorzystnie.

HANDEL I ŻEGLUGA

Mimo zbliżającego się sezonu wiosennego, luty nie przyniósł spodziewanego ożywienia, a nawet z powodu mniejszych naogół obrotów niż w miesiącu poprzednim, nastąpiło w handlu dalsze pogorszenie stosunków finansowych. Wobec niewypłacalności klijenteli w niektórych branżach, kupcy byli zmuszeni ograniczać sprzedaż na raty.

W branży metalowej małe obroty utrzymywały się na poziomie ze stycznia b. r. Branża ta odczuwa w znacznym stopniu wstrzymywanie się ze strony rolnictwa z zakupami nawet najniezbędniejszych artykułów codziennej potrzeby. Wskutek tego pozostały niesprzedane znaczne zapasy zimowe u kupców.

Zwiększenie obrotów nastąpiło w handlu kolonjalnym. Pierwsza połowa lutego była nawet pod tym względem bardzo dobra. Ceny naogół zniżkowały. W dalszym ciągu odczuwa się ograniczanie się klijenteli do zakupów artykułów pierwszej potrzeby.

W branży włókienniczej obroty w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły prawie o połowę, utrzymały się jednak na poziomie styczniowym. Warunki płatności nadal są bardzo niekorzystne, szczególnie prowincja wywiązuje się bardzo źle ze swych zobowiązań. Zmniejszenie obrotów w porównaniu nawet ze styczniem wykazuje handel trykotażowy. Wypłacalność odbiorców w tej branży uległa znacznemu pogorszeniu. W najbliższym czasie spodziewany jest w tym dziale spadek cen, gdyż surowiec staniał o 10—15%. Niekorzystnym miesiącem był tak samo luty w branży bieliźniano-konfekcyjnej. Również małe było zapotrzebowanie na sezon wiosenny.

Bilans handlu zagranicznego wykazuje w lutym nadwyżkę wywozu nad przywozem w wysokości 36,4 milj. zł., głównie z powodu zmniejszenia się przywozu do 181,7 milj. zł., gdy wartość wywozu utrzymała się na poziomie miesiąca ubiegłego. W porównaniu ze styczniem nastąpiło zmniejszenie przywozu artykułów spożywczych, maszyn i aparatów, oraz surowców i wyrobów włóknistych. Zwiększył się natomiast przywóz nawozów sztucznych.

Ruch portowy Gdyni wynosił w lutym 259 tys. tonn wobec 314 tys. tonn w styczniu b. r., z czego w przywozie 234 tys. tonn i w wywozie 25 tys. tonn. Przybyło do portu 125 statków, przywożąc głównie złom i rudę żelazną, fosforyty, piryty, saletrę, wyszło natomiast 130 statków, wywożąc węgiel, cukier, wytłoki buraczane, mąkę pszenną, ryżową oraz otręby. Obrót pasażerski wynosił w lutym 1.870 pasażerów, z czego 43 przyjechało oraz 1.827 wyjechało.

Statki P. P. „Żegluga Polska" przywiozły w lutym 33,0 tys. tonn ładunku, z czego 16,4 tys. tonn w eksporcie, 7,2 tys. tonn w imporcie oraz 9,4 tys. tonn przewożąc między portami zagranicznemi.

Zakończono w lutym pertraktacje o nabycie transatlantyckiej linji „Baltic - America Line", liczącej trzy okręty: „Polonia", „Lituania" i „Estonia", które w dalszym ciągu będą utrzymywać stałą komunikację osobowo - towarową pomiędzy portami polskiemi a Stanami Zjednoczonemi Ameryki i Kanady. Powyższe trzy statki powiększą flotę handlową polską blisko o 40 tys. tonn.

STAN ZATRUDNIENIA I PŁACE

Luty przyniósł dalszy wzrost bezrobotnych do 283 tys. wobec 249 tys. w styczniu. Jak zwykle o tej porze roku największy wzrost wykazują robotnicy niewykwalifikowani. Wobec pogorszenia się położenia poszczególnych gałęzi przemysłu,

wzrost bezrobotnych wykazują również górnicy, metalowcy, pracownicy budowlani oraz pracownicy umysłowi. W porównaniu z lutym ub. r., gdy stan bezrobotnych wynosił 182 tys., nastąpił wzrost bezrobotnych o przeszło 100 tys. Stan bezrobocia w poszczególnych gałęziach przedstawia poniższe zestawienie:

	1.III.1930	1.II.1930	2.III.1929
Górnicy	5.821	3.735	7.356
Hutnicy	2.008	1.599	2.842
Metalowcy	19.602	17.143	9.593
Włókiennicy	33.777	33.771	15.271
Prac. budowlani	43.786	40.134	30.615
Pracownicy umysłowi	15.748	14.817	13.243
Inne zawody i niewykwal.	161.626	138.263	103.574
Razem	282.568	249.462	182.491

Poza tem liczba pracowników zatrudnionych mniej niż 6 dni w tygodniu, według danych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, wynosiła na dzień 1 marca 117.973, wobec 16.554 częściowo zatrudnionych na początku marca r. ub., co stanowi wzrost przeszło siedmiokrotny. W porównaniu z miesiącem poprzednim, jak wykazuje poniższe zestawienie, ilość częściowo zatrudnionych wzrosła o ca 13% z 88,7 tys. do 117,9 tys. głównie z powodu wzrostu zatrudnionych trzy, cztery i pięć dni, gdy ilość częściowo zatrudnionych jeden i dwa dni większym wahaniom nie uległa.

	1.III.1930	1.II.1930
przez 1 dzień w tygodniu	491	448
„ 2 „ „	7.833	7.933
„ 3 „ „	43.281	33.196
„ 4 „ „	42.228	33.692
„ 5 „ „	24.140	13.443
razem	117.973	88.712

Żadnych ważniejszych umów zbiorowych o zmianę płac w okresie sprawozdawczym nie zawarto.

STATYSTYKA

Pieniądz i kredyt

STAN W DNIU	BANK POLSKI: Stopa dyskontowa	BANK POLSKI: Kruszec i waluty netto	BANK POLSKI: Portfel wekslowy	BANK POLSKI: Pożyczki lombardowe	BANK POLSKI: Natychm. płatne zobowiązania	BANK POLSKI: Obieg biletów bank.	Całkowity obieg pieniężny	Państw. instyt. kredyt.: Kredyty gotówkowe	Państw. instyt. kredyt.: Kredyty emisyjne	Państw. instyt. kredyt.: Wkłady i lokaty	Banki prywatne²): Kredyty krótkotermin.	Banki prywatne²): Wkłady
		w miljonach złotych										
31.XII.1926 . . .	$9^1/_2$	264	321	9	143	593	1.021	489	214	612	442	308
31.XII.1927 . . .	8	1.202¹)	456	41	660	1.003	1.312	793	432	899	878	576
31.XII.1928 . . .	8	1.149	640	91	524	1.295	1.516	937	738	1.132	1.222	804
31.XII.1929 . . .	$8^1/_2$	1.119	704	77	468	1.340	1.600	1.060	924	1.144	1.362	916
31.I.1930 . . .	8	1.073	684	71	454	1.247	1.485	1.077³)	927³)	1.199³)	1.406	950
28.II.1930 . . .	8	1.062	668	70	456	1.282	1.517	1.100³)	940³)	1.214³)	.	.

¹) Od 20.X.1927 r. przeliczono zapasy kruszczu i walut zgodnie z rozporz. z d. 13.X.27 r. o stabilizacji złotego pg. wartości 5.924.44 zł. za 1 kg. czystego złota.

²) Banki prywatne, należące do Związku Banków w Polsce: w końcu 1924 r. 43, 1925 r. 32, 1926 r. 30 od 1927 r. 29.

³) Dane prowizoryczne.

Kursy dewiz i walut na giełdzie warszawskiej

	Notowano za	Kurs najniższy: Luty 1930	Kurs najniższy: Styczeń 1930	Kurs najwyższy: Luty 1930	Kurs najwyższy: Styczeń 1930	Kurs ostatni: Luty 1930	Kurs ostatni: Styczeń 1930
Belgja	100 belg.	124.18	124.14	124.30	124.51	124.26	124.18
Holandja	100 guld.	357.60	358.11	357.95	359.19	357 60	358.12
Londyn	1 £	$43.33^3/_4$	$43.35^1/_4$	$43.38^1/_4$	43.42	$43.34^1/_4$	$43.37^1/_2$
Nowy York	1 $	8.89	8.88	8.90	8.90	8.90	8.89
$ oficjalny	1 $	8.85	$8.85^1/_2$	$8.87^1/_2$	8.88	8.87	$8.85^1/_2$
$ prywatny	1 $	8.86	$8.85^3/_4$	8.87	$8.88^3/_4$	8.87	$8.85^3/_4$
Paryż	100 fr.	$34.88^1/_2$	35.—	35.—	35.05	34.89	35.—
Praga	100 kor.	26.37	26.33	$26.40^1/_2$	26.38	$26.40^1/_2$	$26.36^1/_2$
Szwajcarja	100 fr.	171.97	172.05	172.17	172.78	$172.05^1/_2$	172.05
Wiedeń	100 szyl.	125.46	125.26	125.64	125.45	125.57	125.44
Włochy	100 lir.	46.66	46.59	46.74	46.68	46.74	46.64

Kursy ważniejszych papierów procentowych na giełdzie warszawskiej

RODZAJ PAPIERU		Wartość nominalna	Kurs najniższy: Luty 1930	Kurs najniższy: Styczeń 1930	Kurs najniższy: Luty 1929	Kurs najwyższy: Luty 1930	Kurs najwyższy: Styczeń 1930	Kurs najwyższy: Luty 1929	Kurs ostatni: Luty 1930	Kurs ostatni: Styczeń 1930	Kurs ostatni: Luty 1929
6% poż. dol. z 1919/1920 r.		100 $	74.—	79.25	85.—	79.50	80.—	85.50	74.—	79.25	85.—
10% „ kolejowa	w % nominału	100 fr. zł.	102.50	102.50	102.50	102.50	102.50	102.50	102.50	102.50	102.50
5% „ konwersyjna . .		100 zł.	49.75	49.75	67.—	52.50	50.—	67.—	52.—	49.75	67.—
5% „ kolej. z 1925 r. .		100 zł.	45.—	44.—	59.—	48.50	47.—	59.—	48.50	44.50	59.—
7% „ stabil z 1927 r. .		100 $	84.—	88.—	92.—	88.25	88.50	92.—	84.—	88.—	92.—
8% l. zast. B. G. K. . . .		100 zł. zł.	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
7% „ „ B. G. K.		100 zł.	83.25	83.25	83.—	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25
8% „ „ P. B. R. . . .		100 zł. zł.	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
7% „ „ P. B. R.		100 zł.	83.25	83.25	83.—	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25
8% oblig. B. G. K. . . .		100 zł. zł.	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
7% oblig. B. G. K.		100 zł.	83.25	83.25	83.—	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25
8% „ Pol. B. Komun. .		100 zł. zł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8% l. dol. Pozn. Z. Kr.¹) .		100 $	90.—	91.—	92.—	93.50	93.—	93.—	93.50	91.—	93.—
$4^1/_2$% l. zast. T. Kr. Ziem.	w złotych	100 zł.	49.75	47.75	49.—	53.—	50.—	50.—	51.50	50.—	49.25
5% „ „ „ „ m. W.		100 zł.	54.—	51.75	52.50	55.75	54.—	54.25	55.75	53.75	52.50
8% „ „ „ „ „ „		100 zł.	70.50	67.75	69.—	74.75	72.50	70.—	74.50	70.75	69.75
8% „ „ „ „ Łodzi		100 zł.	62.75	62.—	62.60	65.75	65.25	65.—	65.50	63 25	62.75
5% poż. premj. dolar. . .		5 $	73.50	66.—	101.50	80.—	82.—	109 —	79.75	74.50	102.75
4% „ „ inwest. . .		100 zł.	121.75	118.50	109.—	131.—	124.50	113.50	129.75	121.75	111.50
6% l. zboż. Pozn. Z. Kr.¹) .		1 q żyta	18.—	21.—	27.75	21.25	23.10	29.50	18.—	22.—	27.75

¹) Notowania urzędowe giełdy poznańskiej.

Kursy ważniejszych akcyj na giełdzie warszawskiej

Wskaźnik ogólny akcyj (G. U. S.): 1927=100; XII. 1928=100,29; I. 1929=97,14; VI. 1929=80,47: I. 1930=65,68.

RODZAJ AKCJI	Wartość nominalna w złotych	Ostatnia dywid. w %	Kurs najniższy Luty 1930	Kurs najniższy Styczeń 1930	Kurs najniższy Luty 1929	Kurs najwyższy Luty 1930	Kurs najwyższy Styczeń 1930	Kurs najwyższy Luty 1929	Kurs ostatni Luty 1930	Kurs ostatni Styczeń 1930	Kurs ostatni Luty 1929
Bank Polski	100	20	160.--	175.—	170.25	184.—	186.—	196.—	164.50	183.50	176.50
Bank Handl. w Warszawie	100	7	—	117.—	120.—	—	118.—	120.—	—	117.—	120.—
Bank Dyskontowy	100	12	124.75	124.—	138.—	127.—	125.—	139.—	127.—	124.—	139.—
Bank Zachodni	100	9	78.—	77.—	90.—	81.—	80.—	94.—[1]	80.--	78.—	90.—[1]
Warsz. Tow. Fabr. Cukru	100	0	27.75	26.50	37.50[1]	31.—	28.—	45.—	28.—	27.75	45.—
Firley	50	8	38.—	34.—	52.—	40.—	40.—	54.—	38.25	34.—	52.50
Wysoka	100	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Warsz. Tow. Kop. Węgla	100	2	50.—	50.—	86.—	54.—	52.25	96.—	50.—	52.—	87.50
Lilpop, Rau i Loewenstein	25	12	23.50	35.75	35.75	26.—	37.75	37.50	24.—	36.—	36.—
Modrz. Zakł. Górnicze	50	4 1/2	12.75	14.50	30 —	13.75	16.—	31.50	13.25	14.50	30.—
Ostrowieckie Zakłady	50	14	60.50	61.—	98.—	63.50	66.—	109.—	60.50	61.—	106.—
Norblin	100	16	65.—	81.—	190.—	71.50	81.—	202.—	65.—	81.—	190.—
Rudzki	50	8	7.—	—	41.—	7.—	—	44.—	7.—	—	41.—
Starachowice	50	0	20.—	20.—	32.25	22.50	22.25	37.75	20.25	20.50	32.50
Ursus	15	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Warsz. S. A. Bud. Parow.	25	10	21.25	20.—	29.—	21.25	21.—	31.—	21.25	21.—	31.—
Siła i Światło	50	10	93.—	90.—	130.—	93.—	98.—	146.—	93.—	98.—	140.—
Elektr. Dąbrowska	50	8	50.—	60.—	88.—	50.—	60.—	91.75	50.—	60.—	91.75
L. Spiess i Syn	100	9	98.—	95.—	250.—	100.—	105.—	252.—	100.—	98.—	250.—
Nobel	50	0	10.—	10.—	20.25	10.—	12.—	21.75	10.—	12.—	21.50
Zawiercie	60	0	—	—	13.—	—	—	13.—	—	—	13.—
Haberbusch i Schiele	100	15	104.25	101.50	215.—	107.—	104.50	223.—	107.—	101.50	220.—
Ł. J. Borkowski	25	4	5.75	6.25	12.50	6.75	7.50	14.75	5.75	7.50	13.75

[1]) za 1 akcję 25 zł

Kursy polskich pożyczek państwowych na giełdach zagranicznych

Nowy York

6% POŻYCZKA DOLAROWA Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.	MIESIĄC	8% POŻYCZKA DILLONOWSKA Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.
81 1/4	82 1/2	81 3/8	84	Luty 1929	97	99	97 3/4	240
74 3/4	78	74 7/8	83	Grudzień . . „	91	96	92	247
74 7/8	77 1/2	75	177	Styczeń . . . 1930	93	96	94 1/2	376
74 3/4	76	75	84	Luty . . . . „	94	95	94 3/4	295

7% Pożyczka Stabilizacyjna

NOWY YORK Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.	MIESIĄC	LONDYN Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.
86 3/4	88 3/4	86 3/4	342	Luty 1929	89,07	90,16	89,63	—
79	84 3/4	79	559	Grudzień . . „	83,50	84,50	83,75	—
78	84 3/4	83 1/2	672	Styczeń . . . 1930	82,15	88,35	88,00	—
82 5/8	84	83 3/4	402	Luty . . . . „	86,33	89,20	88,15	—

Rzeczywiste dochody i wydatki państwowe (w milj. zł.)

OKRES	DOCHODY: Daniny publ. prócz ceł	Cła	Monopole	Przedsiębiorstwa	Inne dochody	Razem	Wydatki	Nadwyżka dochodów
1927/1928	1.122,6	371,9	796,6	200,6	276,0	2.767,7	2.553,1	214,6
1928/1929	1.312,7	425,2	890,3	104,8	275,6	3.008,6	2.839,6	169,0
Grudzień 1928	147,3	41,2	77,2	7,6	22,8	296,1	265,2	30,9
Styczeń 1929	125,9	36,9	73,3	4,8	16,0	256,9	227,5	29,4
Luty „	92,5	27,5	71,4	2,1	55,9	249,4	203,5	45,9
Grudzień „	146,3	31,9	62,7	2,6	21,5	265,0	250,7	14,3
Styczeń 1930	132,6	26,3	70,4	4,1	16,6	250,0	242,2	8,0
Luty „ [1]	100,7	21,9	66,2	2,1	46,3	237,2	222,2	15,0
Kwiecień — Luty 1928/29	1.203,4	392,3	807,8	95,1	243,6	2.742,2	2.542,8	199,4
„ „ 1929/30	1.238,0	363,6	802,4	92,7	252,3	2.749,0	2.689,6	59,4

Wytwórczość górnicza (w tys. tonn)

PRZECIĘTNIE MIESIĘCZNIE WZGL. W MIESIĄCU	WĘGIEL KAMIENNY: Wydobycie: G. Śląsk	Dąbrowa	Kraków	Polska ogółem	Na dzień roboczy	Zbyt: W kraju	Eksport	Zapasy na zwałach	KOKS	WYTWORY NAFTOWE: Wydobycie ropy	Przeróbka ropy	Wytwórcz. produktów	Zbyt: W kraju	Eksport
1926	2.180	602	196	2.978	119	1.468	1.190	1.312	93	66	65	59	26	38
1927	2.333	637	204	3.174	127	1.850	925	1.317	117	60	57	52	28	23
1928	2.537	635	211	3.383	135	1.970	1.108	957	138	62	60	55	31	22
Styczeń 1929	3.015	769	259	4.043	156	2.516	1.111	896	145	58	55	50	40	16
Luty „	2.407	654	234	3.295	143	2.150	688	960	123	47	35	31	27	11
Grudzień „	2.995	778	250	4.023	175	2.284	1.234	1.107	176	55	51	47	43	18
Styczeń 1930	2.839	742	225	3.806	152	1.768	1.167	1.563	175	56	50	46	38	19
Luty „ [1]	2.265	535	200	3.000	125	1.420	867	1.820	160	49	55	50	30	17

Wytwórczość hutnicza (w tys. tonn) / Rynek pracy (w tys.)[2]

PRZECIĘTNIE MIESIĘCZNIE WZGL. W MIESIĄCU	HUTNICTWO ŻELAZA I STAL: Wydobycie rudy kraj.	Import rudy	Wytwórczość hut: Surówki	Stali	Wytw. walcowni	Zbyt: W kraju	Eksport	HUTNICTWO CYNKU I OŁOWIU: Wydobycie rudy kraj.	Import rudy	Wytw. hut: Cynku	Ołowiu	Eksport cynku	ILOŚĆ ZATRUDNIONYCH: Górnictwo	Hutnictwo	Przemysł	Roboty publiczne	Zarejestrowani bezrobotni
1926	26	23	27	66	46	30	8	95	9	10	2,2	10	157	52	442	24	190
1927	45	59	56	104	77	44	13	87	18	13	2,5	13	145	58	587	16	165
1928	58	46	57	120	87	59	13	92	17	13	3,0	11	147	67	649	17	126
Styczeń 1929	63	48	60	145	95	68	14	98	18	14	1,5	10	151	68	605	10	126
Luty „	46	54	49	122	73	36	12	84	18	12	1,9	9	150	66	591	9	161
Grudz. „	52	71	46	84	63	26	36	87	18	13	3,1	12	164	60	557	17	186
Styczeń 1930	.	51	51	106	76	30	30	92	18	14	3,6	9	162	59	532	13	249
Luty „ [1]	.	.	43	102	77	27	.	.	.	14	.	.	.	.	.	.	283

Handel zagraniczny Polski.

PRZECIĘTNIE MIESIĘCZNIE WZGL. W MIESIĄCU	PRZYWÓZ: w tys. tonn	w milj. zł.	WYWÓZ: w tys. tonn	w milj. zł.	SALDO: w tys. tonn	w milj. zł.	PRZYWÓZ w milj. zł: Surowców i półfabr.	Wyrobów gotowych	WYWÓZ w milj. zł.: Surowców i półfabr.	Wyrobów gotowych
1926	203	129,1	1.909	187,7	+ 1.706	+ 58,6	66,8	42,9	94,6	42,9
1927	409	241,0	1.696	209,6	+ 1.287	— 31,4	104,4	85,3	113,2	42,4
1928	430	280,1	1.702	209,0	+ 1.272	— 71,1	118,6	111,4	110,3	39,6
1929	424	259,4	1.753	234,4	+ 1.329	— 25,0	118,8	108,3	108,8	53,8
Luty 1929	411	265,0	1.347	167,4	+ 936	— 97,6	137,5	96,5	87,9	35,1
Grudzień „	373	214,4	1.779	254,8	+ 1.406	+ 40,4	93,1	83,9	105,7	75,1
Styczeń 1930	320	216,7	1.733	218,5	+ 1.413	+ 1,8	88,5	96,3	96,5	45,7
Luty „	281	181,7	1.574	218,1	+ 1.293	+ 36,4	.	.	.	.

[1] Dane tymczasowe.
[2] Na koniec roku wzgl. miesiąca.

Wskaźniki cen hurtowych

KRAJ	Rodzaj wskaźnika	Podstawa obliczenia	1926	1927	1928	1929 Styczeń	1930 Styczeń
Polska	Artykuły rolne	1927 = 100	81,7	100,0	97,2	89,5	74,8
	" przemysłowe		93,7	100,0	104,2	104,0	99,4
	Ogólny		88,7	100,0	101,0	97,5	88,4
	Ogólny	styczeń 1914 = 100	105,1	118,5	119,7	115,5	104,8
Anglja	Board of Trade	1913 = 100	148,1	141,4	140,3	138,3	131,0
Francja		1913 = 100 [1]	702,6	617,2	620,6	630,6	562,1
Niemcy	Urzędowy	1913 = 100	134,4	137,6	140,0	138,9	132,3
Stany Zjednoczone	Bureau of Labour	1913 = 100	143,3	136,7	140,0	139,3	135,0 [2]
Polska	Koszty utrzym. w Warsz.	1927 = 100	90,3	100,0	103,2	105,5	102,5

1) W walucie przedwojennej.
2) Za grudzień 1929.

Ceny hurtowe ważniejszych artykułów

Artykuł	Miejsce notowania	Gatunek i waga	3.II.30	17.II.30	24.II.30	3.III.30
Pszenica	Warszawa	w zł. za 100 kg. . . .	36—37	35—36	36—37	35—36
"	Poznań	w zł. za 100 kg. . . .	34,50—35,50	32,50—33,50	32,50—33,50	32,50
"	Berlin	w RM. za 1.000 kg. . .	254—251½	249—247½	238½—238	240—239½
"	Nowy York	Amb. dur. 2 w cts. za 1 busz	120	119 7/8	108¼	112 3/8
Żyto	Warszawa	w zł. za 100 kg. . . .	21—21,50	20—20,50	19—20	17—18
"	Poznań	w zł. za 100 kg. . . .	22—22,50	20,25—20,75	17,75—18,25	16,50—17
"	Berlin	w RM. za 1.000 kg. . .	179—178½	170—168	159—163	159—163
"	Chicago	w cts. za busz. . . .	83 1/8	80½	77¼	73 3/8
Jęczmień	Warszawa	brow. w zł. za 100 kg.	25—26	24—26,50	24—25	23—24
"	Poznań	przem. w zł. za 100 kg.	20,50—21	19,50—20,50	19,50—20	19—19,50
"	Berlin	brow. w RM. za 1.000 kg.	160—170	160—170	160—170	160—170
Owies	Warszawa	w zł. za 100 kg. . . .	19—20	19—19,50	18—19	17—18
"	Poznań	w zł. za 100 kg. . . .	16,50—17,50	15,50—16,50	15,50—16,50	15,50—16,50
"	Berlin	w RM. za 1.000 kg. . .	143	141—139¼	136½—135½	126—126½
"	Chicago	w cts. za buszel. . . .	43½	42¾	40¾	42½
Bydło rogate	Poznań	wół w zł. za 100 kg. .	134—140	134—140	130—140	132—138
"	"	krowa w zł. za 100 kg.	116—124	108—112	108—112	108—112
Nierogacizna	"	w zł. za 100 kg. . . .	220—224	218—222	228—232	232—238
"	Praga	polsk. za 100 kg. k. č. .	1050—1125	1100—1150	1050—1150	1020—1100
"	Wiedeń	męs. w szyl. a. za 100 kg.	1,90—2,55	2,10—2,70	2—2,65	2,10—2,60
Jaja	Warszawa	w zł. za 1440 szt. . .	200.—	200.—	170.—	170.—
"	Berlin	w fen. za 1 szt. pol. norm.	8½—8,75	7½—8	7	7
"	Londyn	w sh. i d. za 120 szt., nieb.	9,9—11,6	8,9—9,6	8—9,3	7,9—8,6
Masło	Warszawa	w zł. za 1 kg., I gat. .	6	6,60	6,10	5,80
"	Berlin	w RM. za 1 f. I gat. .	1,55	1,55	1,55	—
"	Londyn	w sh. za ctw. pols. . .	140—146	136—142	130—142	130—138
Węg. kamien.	Dane Min.	G/Śląski sh za 1.000 kg.	17/3 [1]	—	—	17/3 [1]
"	Prz. i Han.	Dąbr. fob. Gd.-Gdynia	16/0 [1]	—	—	16/0 [1]
"	Newcastle	Najl. gaz. Durham sh. za lt.	16/9—17/6	16/9	16/9	16/6
"	Cardiff	" admir. sh. za lt. .	20/0	20/0	20/0	20/0
Żel.-surówka	Londyn	Clev. III sh za lt. . .	72½	72½	72½	72½
"	G. U. Stat.	Pol. Nr. 1 zł. za 1.000 kg.	220 [1]	—	—	220 [1]
Miedź	Londyn	£ za lt (1.016 kg.) . .	71 7/8—72 1/8	69½—69¾	69½—65 5/8	68¼—68 3/8
Cynk	"	" " " . .	19 15/16—20½	19 3/8—19 7/8	19—19 3/8	18½—19 1/8
Ołów	"	" " " . .	21¾—21 9/16	21 11/16—21 9/16	21 3/16—21	19¾
Cyna	"	" " " . .	176 5/8—176¾	174¼—174 3/8	172—172 1/8	167 5/8—167¾
Kauczuk	"	d per lb	7 7/16	7 13/16	8¼	7 5/8
Bawełna	Brema	cts. per lb.	17,92	17,43	16,74	16,78
"	Liverpool	d " "	8,91	8,68	8,34	8,38
Wełna	Bradford	" " "	28½	28½	28	.
Juta	Londyn	£ za lt. (1.016 kg.) . .	27 1/8	26 3/8	25 7/8	24½
Konopie	"	" " " . .	33	32	31	30¾
Ropa naft.	Nowy York	$ per barrel	3,05	2,80	2,80	2,80
Nafta	" "	cts. per gall.	14,25	14,25	14,25	13,25
Ropa naf. pol.	Borysław	$ za cysternę „Borysław"	215 [1]	—	—	215 [1]

1) Przeciętnie w miesiącach: styczeń i luty 1930.

Rada Nadzorcza

Prezes Rady:
Dr. ROMAN GÓRECKI

Zastępca Prezesa:
Dr. FELIKS MACISZEWSKI

Członkowie:
Dr. LEON BARAŃSKI
Inż. JERZY DRECKI
Dr. KAZIMIERZ DUCH
Inż. KAZIMIERZ GÓRSKI
JÓZEF KOŻUCHOWSKI
Inż. ANTONI OLSZEWSKI
STAN. ROŚCISZEWSKI

Komisarz Rządowy:
WITOLD BRONIEWSKI

Zastępcy Kom. Rząd.:
STEFAN RYBAŁTOWSKI
WITOLD PAWŁOWICZ

Zarząd Banku

Prezes Banku:
Dr. ROMAN GÓRECKI

Naczelny Dyrektor:
VACAT

Zastępcy Nacz. Dyr.:
WACŁAW KONDERSKI
Dr. FELIKS MERUNOWICZ

Dyrektorzy:
Dr. LEON BARYSZ
WŁADYSŁAW BIZAŃSKI
WALENTY MILER
Dr. ADAM PAWLIKOWSKI
Dr. MIECZYSŁAW SZENK

Bank Gospodarstwa Krajowego
Warszawa

Bilans surowy na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY.

1.	Kasa i sumy do dyspozycji		Zł.	41.380.612.74
2.	Papiery wartościowe		„	156.057.160.91
3.	Weksle zdyskontowane		„	183.465.726.75
4.	Pożyczki krótkoterminowe		„	174.723.517.18
5.	Banki		„	33.332.455.82
6.	Pożyczki gotówkowe długoterminowe:			
	R-k Min. Skarbu ex re Monop. Zapałczanego	11,728,909.22		
	Pożyczki z fund. rząd. administrowanych przez B. G. K. z tytułu akcyj sanacyjnych	36,963,550.13		
	Należności od „Kooprolnej"	36,502,288.87		
	Pożyczki budowlane:			
	1) z Państw. Fund. Bud. 214,031,599.30			
	2) z funduszów własnych 45,762,880.—	259,794,479.30		
	Inne pożyczki gotówkowe długoterminowe	89.613.882.75	„	434.603.110.27
7.	Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach		„	663.046.362.04
8.	Sumy przechodnie i różne		„	20.365.175.14
9.	Inne aktywa		„	67.064.978.95
	Suma bilansowa		Zł.	1,774,039,099.80
10.	Udzielone gwarancje		„	37.752.597.—
			Zł.	1,811,791,696.80

STAN BIERNY.

1.	Kapitał zakładowy		Zł.	150.000.000.—
2.	Rezerwy		„	51.019.967.83
3.	Wkłady:			
	A vista-czekowe	96.901.758.11		
	Terminowe	177.038.888.86	„	273.940.646.97
4.	Redyskonto weksli		„	72.015.832.79
5.	Banki		„	78.103.615.18
6.	Lokaty Skarbu Państwa:			
	Fundusze budowlane	215.197.336.84		
	„ administr. z tytułu akcyj sanacyjnych	55.631.384.62		
	Lokaty specjalne Min. Skarbu	36,099,392 04		
	Inne fundusze administrowane przez B. G K.	63.074.182.38	„	370.002.295.88
7.	Emisje		„	663.046.362.04
8.	Sumy przechodnie i różne		„	29.102.251.12
9.	Inne pasywa		„	86.808.127.99
	Suma bilansowa		Zł.	1,774,039,099.80
10.	Zobowiązania z tyt. gwarancji		„	37.752.597.—
			Zł.	1,811,791,696.80

ODDZIAŁY:

BIAŁA (BIELSKO), BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DROHOBYCZ, GDYNIA, KATOWICE, KOŁOMYJA, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, ŁUCK, POZNAŃ, PRZEMYŚL (w likwidacji), RADOM, RÓWNE, STANISŁAWÓW, TARNÓW, WILNO, WŁOCŁAWEK.

Drukarnia P. K. O., Warszawa, Bugaj 8. Telefon 190-76. (2765)